Cümlede Anlam - 3 (Cümleler Arası Anlam İlişkileri)

1. (I) Jack London her ne kadar romanlarıyla tanınsa da onun asıl ustalığını sergilediği edebî tür hikâyedir. (II) Yaşamı boyunca iki yüze yakın hikâye kaleme alan London, yaşadığı dönemin toplumsal karmaşalarına duyarsız kalmamıştır. (III) Tıpkı romanları gibi hikâyelerinde de toplumsal meselelere eğilmiştir. (IV) Kapitalist sistemin acımasızca palazlandığı 20. yüzyıl başlarında, benimsediği toplumcu görüş doğrultusunda bireyin sınıfsal kavgasını, toplumsal olayları ve insan-sistem çelişkisini anlattığı hikâyelerinde trajik ama bir yandan da destansı bir ton tutturmuştur. (V) 12 hikâyesinin yer aldığı "Meksikalı"da bu tarz hikâyeleri öne çıkmaktadır. (VI) Seçkide yer alan hikâyelerin bir kısmı da insan-doğa çekişmesini ve Jack London'ın birçok eserinde izini sürdüğümüz deniz tutkusunu karşımıza çıkarmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde III. cümledeki yargının nedeni belirtilmiştir?

A) I. B) II. C) IV. D) V. E) VI.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "koşul gerçekleşmese de yargının gerçekleşeceği" **anlamı vardır?**

A) Tamir edersen bu araba işimizi görür.
B) Uyudukça belimdeki ağrılar şiddetleniyordu.
C) Konuştuklarımız burada kalırsa mutlu olurum.
D) Yağmur yağdı mı el ayak çekilir buralardan.
E) İstese de istemese de onu pikniğe götüreceğiz.

3. (I) "Kızıl Moskova", Bulgakov'un gazete ve dergilerde yayımlanmış öykü, makale ve hicivli kısa eleştirilerini bir araya getiriyor. (II) Bulgakov'un fantastik gerçekçi eserlerinin büyük kısmı doğrudan gerçek olaylara dayanmaktadır. (III) Buna bağlı olarak derlemedeki öykülerin de onun Sovyet rejiminin kurulduğu o ilk yıllarda karşılaştığı olayların sahne sahne alay ve eleştirisi olduğu söylenebilir. (IV) Bu metinleri 21. yüzyılda okurken bizim sosyal medyada sıkça karşılaştığımız, henüz bir türe oturtamadığımız alay ve eleştiri biçimlerine benzetmek de mümkün. (V) Sonuçta bunlar, gazete ve dergilerde birçok kişiye ulaştırılıp yaygınlaştırılmak üzere yazılmış metinler. (VI) Bu metinlerle Bulgakov amacına ulaşmış görünüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi kendinden sonraki cümlede bildirilen yargının nedeni durumundadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. (I) Tarihçi Doç. Dr. Şaduman Halıcı'nın bu kitabı, Çerkez Ethem üzerine, yeni bilgi ve belgelere dayanan bir çalışma olarak görülüyor. (II) Bugüne kadar Çerkez Ethem üzerine yazılmış kitaplarda onun yurt dışındaki hayatıyla ilgili çok az bilgi bulunuyordu. (III) Şaduman Halıcı bu kitabıyla, Çerkez Ethem ile ilgili bu eksikliği gideriyor. (IV) Özellikle dış ve iç istihbarat bilgilerine dayanan yapıt, titizlikle araştırılmış yeni belgelerle bu alandaki bir boşluğu doldurmaya çalışıyor. (V) Ethem'in yurt dışı bağlantıları, "Yüz Ellilikler"le ilişkileri ve çelişkileri ilk kez gün ışığına çıkıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde eylemin gerçekleştirilme amacı da verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) Ebru için organik sanat tabirini kullanmak yanlış olmaz. (II) Ebru sanatının en önemli özelliklerinden biri asırlar önce kullanılan her malzeme ve tarifin bugün hâlâ geçerliliğini koruması. (III) Ebru yaparken kullanılan boyalar ya topraktan ya da bitki köklerinden yapılır. (IV) Ebru sanatı sadece boya ve kitreden ibaret olmayıp sonucunda birbirine benzemeyen eserlerin ortaya çıktığı bir renk simyası sunar. (V) Suyu hazırlamak ise başlı başına bir maharettir. (VI) Denizin derinliklerinde bulunan süngerler karıştırılarak suyun yoğunluğu elde edilir.

Bu parçadaki I. cümlenin gerekçesi numaralanmış cümlelerin hangisinde verilmiştir?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

6. **Aşağıdakilerin hangisinde** "üzere" **sözcüğü cümleye amaç anlamı katmıştır?**

A) Okula gitmek üzere yola çıktı.
B) Çıktığımda hava kararmak üzereydi.
C) Geri vermek üzere aldı kitabı.
D) Stat, şimdiden dolmak üzereymiş.
E) Düğün bitmek üzere, sen yoksun.

Cümlede Anlam - 3 (Cümleler Arası Anlam İlişkileri)

7. (I) Yeşilçam'da bir dönem çok sayıda tarihî film çekildi. (II) Battal Gazi, Köroğlu, Malkoçoğlu bunlardan sadece birkaçı. (III) Epik ögelerin ağır bastığı bu filmler, birtakım olağanüstülükleri de barındırıyordu. (IV) Bazı aksaklıklarına rağmen filmler beğeni topluyordu. (V) Seyirciler, açık hava sinemalarını tıka basa dolduruyorlardı. (VI) Bu furya yaklaşık on beş yıl sürdü.

Numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önceki yargıyı örneklemektedir?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

8. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde öğüdün gerekçesi de açıklanmıştır?**

A) Damlaya damlaya göl olur, akar gider sel olur.
B) El elin eşeğini türkü çağırarak arar.
C) Kazma elin kuyusunu, kazarlar kuyunu.
D) Su uyur, düşman uyumaz.
E) Kör ölür, badem gözlü olur; kel ölür, sırma saçlı olur.

9. (I) "Beş Şehir", "Saatleri Ayarlama Enstitüsü", "Huzur" gibi eserleriyle Türk edebiyatının mihenk taşı olan Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, üzerinde en az durulan yönlerinden biri, halk edebiyatı ve özellikle türkülere bakışıdır. (II) Nurettin Albayrak, "Tanpınar'ın Türküsü"nde bu alandaki boşluğu doldurma isteğiyle yazarın Türk halk müziğiyle kurduğu ilişkinin izlerini hem yaşam öyküsünde hem de edebî serüveninde sürüyor. (III) Tanpınar'ın türkülerle ilgili fikirlerini serimlerken aynı zamanda edebî metinlerinde bahsi geçen türkülerin sözlerini ve notalarını da ilk kez kayıt altına alıyor. (IV) Tanpınar'ın halk kültürü ve müziğine bakışı somut tespitlerle edebiyat-sanat dünyasındaki yerini alıyor. (V) Ayrıca böyle bir çalışma eleştirmenlerimizin Tanpınar'ı bir de müzik bağlamında değerlendirmesini zorunlu kılıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde eylemin gerçekleştirilme amacı belirtilmiştir?

A) V. B) IV. C) III. D) II. E) I.

10. I. 1453'te İstanbul'da Türk ve Müslüman halkın iskânıyla yeni bir kültürel sentez ortaya çıktı.

II. Anadolu, Rumeli, Kafkasya, Ortadoğu ve Kırım'ın kır çiçekleri İstanbul'a özgü bir tür yaratmak adına aşılı gül, lale ve menekşeye dönüştü.

III. Saraydaki Enderundan, Mevlevihanelerden, tekkelerden şehre, halka yayılan müzik bugün Türk sanat müziği veya klasik Türk müziği olarak nitelendirilen müziği oluşturdu.

IV. Bektaşi dergâhlarında ve halk arasında Türk halk müziği olarak adlandırılan müzik yankılanıyordu.

V. 19 ve 20. yüzyıllarda İstanbul büyük göçlere sahne olunca halk müziğinin renkleri çoğaldı; çalgılar, icra teknikleri zenginleşti.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "amaç-sonuç" **ilişkisi vardır?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. I. Gönül gurbet ele çıkma
Ya gelinir ya gelinmez

II. Gurbet ilde kıymetimiz
Ya bilinir ya bilinmez

III. Gönüldeki dert ilacı
Ya bulunur ya bulunmaz

IV. Sunam gurbet elin kahrı
Ya çekilir ya çekilmez

V. Güzel sevmek bir sarp kale
Ya alınır ya alınmaz

Numaralanmış dizelerin hangilerinde yargı, gerekçesiyle verilmiştir?

A) I ve II. B) I ve V. C) II ve III.
D) III ve IV. E) IV ve V.

Bu testin cevap anahtarına ulaşmak için yandaki karekodu okutunuz.

